

Brusel 14. ledna 2026
(OR. en)

5306/26

AGRI 19
AGRIORG 1

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady
Příjemce: Zvláštní výbor pro zemědělství / Rada
Předmět: Zpráva o hodnocení směrnice o nekalých obchodních praktikách
– *prezentace Komise*
– *výměna názorů*

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví týkající se výše uvedeného tématu.

Výměna názorů mezi ministry ohledně hodnocení a nadcházejícího přezkumu směrnice o nekalých obchodních praktikách

V zemědělsko-potravinářském řetězci přetrvávají značné nerovnováhy, pokud jde o vyjednávací sílu, což často vede k nekalým obchodním praktikám. Tyto praktiky narušují stabilitu příjmů, zvyšují ekonomickou zranitelnost a oslabují důvěru v obchodní vztahy na úkor zemědělců a malých dodavatelů. Hlavními cíli společné zemědělské politiky zůstává posílení postavení zemědělců v potravinovém dodavatelském řetězci a podpora příjmů zemědělských podniků.

Za účelem řešení těchto výzev doplnila Evropská unie stávající tržní rámec (nařízení o společné organizaci trhů) směrnicí (EU) 2019/633 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci, která byla přijata v roce 2019. Uvedená směrnice stanovila minimální úroveň harmonizace prostřednictvím seznamu zakázaných praktik, povinností členských států v oblasti prosazování a záruk, které mají řešit „faktor strachu“, s nímž se dodavatelé setkávají. Tyto snahy byly v poslední době prohloubeny dalšími iniciativami, včetně návrhu nařízení o přeshraničním prosazování právních předpisů proti nekalým obchodním praktikám, který předložila Komise, a návrhů cílených změn nařízení o společné organizaci trhů vypracovaných v roce 2024, přičemž všechny tyto návrhy jsou zaměřeny na zlepšení postavení zemědělců a jejich ochrany v hodnotových řetězcích.

V souladu s článkem 12 směrnice o nekalých obchodních praktikách provedla Komise první hodnocení této směrnice a dne 1. prosince 2025 zveřejnila svou hodnotící zprávu¹ [dokument COM(2025) 728 final]. Vzhledem ke zpožděním při provedení ve vnitrostátním právu v několika členských státech a poměrně krátké době praktického uplatňování se hodnocení uskutečnilo v rané fázi provádění. Závěry zprávy byly rovněž ovlivněny rozdíly v rozhodnutích jednotlivých členských států ohledně provedení ve vnitrostátním právu, omezenou dostupností srovnatelných údajů a vnějšími otřesy, jako jsou například pandemie COVID-19 a ruská útočná válka proti Ukrajině.

¹ Dokument ST 16217/25.

Navzdory těmto omezením z hodnocení vyplynulo, že směrnice o nekalých obchodních praktikách přispěla k omezení některých těchto praktik – zejména opožděných plateb – a k lepšímu prosazování v celé Unii. Poskytuje rovněž minimální úroveň ochrany zemědělcům a malým dodavatelům ve všech členských státech, čímž přispívá k rovnějším podmínkám. V hodnocení jsou zároveň identifikovány důležité výzvy a oblasti, v nichž mohou být opodstatněné další úvahy.

Hodnocení mimo jiné poukazuje zejména na:

- nerovnoměrnou informovanost zemědělců a dodavatelů o jejich právech podle směrnice;
- nízkou míru stížností, do značné míry z důvodu obav z odvetných opatření a obav týkajících se důvěrnosti;
- významné rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o činnosti a postupy v oblasti prosazování předpisů;
- nově se objevující nebo vyvíjející se postupy, které mohou obcházet směrnici a přesunout nepřiměřená rizika nebo náklady na dodavatele, včetně postupů souvisejících s požadavky týkajícími se udržitelnosti nebo s platebními modely, jako je „pay-on-scan“ (platba až po naskenování při prodeji koncovému zákazníkovi).

V hodnocení je rovněž připomenut širší politický kontext, včetně zahájení činnosti Střediska EU pro sledování zemědělsko-potravinového řetězce (AFCD), analytické práce na spravedlivém odměňování zemědělců a Vize pro zemědělství a potraviny, která zdůrazňuje, že zemědělci by neměli být nuceni systematicky prodávat pod úrovní svých výrobních nákladů, přičemž je zároveň třeba zachovat tržní orientaci SZP.

V této souvislosti a s ohledem na záměr Komise předložit v druhé polovině roku 2026 návrh na revizi směrnice o nekalých obchodních praktikách považuje předsednictví Kypru za příhodné vyzvat ministry k výměně názorů na klíčové politické směry, které by mohly být podkladem pro nadcházející revizi. Anž by byla předjímana oblast působnosti nebo obsah připravovaného návrhu Komise, vyzývá předsednictví Kypru ministry, aby se podělili o své názory, které by mohly usnadnit účinné využívání dostupných nástrojů k boji proti nekalým obchodním praktikám.

Orientační otázky pro rozpravu ministrů

Otázka č. 1 – Posílení postavení zemědělců

Jak by v souvislosti s nadcházejícím přezkumem směrnice o nekalých obchodních praktikách mohla revize této směrnice dále posílit postavení zemědělců a malých dodavatelů v zemědělsko-potravinářském řetězci a zároveň podpořit důslednější a účinnější provádění této směrnice ve všech členských státech, při současném dodržování zásad jednotného trhu a zásady proporcionality?

Otázka č. 2 – Spravedlnost na trhu

Jak vnímáte úlohu rámce proti nekalým obchodním praktikám při řešení situací, kdy mohou být na zemědělce přesouvány nepřiměřená rizika nebo náklady, při současném zachování tržně orientované povahy společné zemědělské politiky?
